

Dosarul nr. 2ra-1125/22
2-20114121-01-2ra-17082022

Prima instanță - (Judecătoria Strășeni, sediul Călărași) jud. E. Lupan
Instanța de apel - (Curtea de Apel Chișinău) jud. M. Guzun, V. Buhnaci, S. Victoria

ÎNCHEIERE

12 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Ciotu Vitalie,
în cauza civilă intentată la cererea de chemare în judecată depusă de către
Ciotu Aliona împotriva lui Ciotu Vitalie și Harea (Margina) Larisa, intervenient
accesoriu notarul Cheșcu Hristofor, cu privire la declararea nulității absolute a
actului juridic, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare a bunului
imobil, constatarea faptului dobândirii bunului imobil de soț în timpul căsătoriei și
compensarea cheltuielilor de judecată,
împotriva deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 17 septembrie 2020, Ciotu Aliona a depus cerere de chemare în judecată
împotriva lui Ciotu Vitalie și Harea (Margina) Larisa, intervenient accesoriu notarul
Cheșcu Hristofor, prin care a solicitat constatarea nulității absolute a contractului de
donație nr. 10978 din 19 noiembrie 2009, încheiat donatorul Harea Larisa și Ciotu
Vitalie, privind donația casei de locuit, cu suprafața la sol de 55 m.p., cu număr
cadastral xxxxx, cu toate construcțiile auxiliare: anexă, verandă, scară, saraiului, cu
suprafața de 17,3 m.p., cu număr cadastral xxxxx, saraiului, cu suprafața de 10,1
m.p., cu număr cadastral xxxxx, subsol, poartă, gard și a terenului aferent cu
suprafața de 0,0567 ha, cu număr cadastral xxxxx, toate situate în s. Păulești, r.
Călărași, constatarea faptului încheierii la data de 19 noiembrie 2009 a unui contract
de vânzare-cumpărare între Ciotu Vitalie și Margină Harea Larisa, în privința
bunului imobil cu număr cadastral xxxxx, teren pentru construcții și construcții
amplasate pe terenul dat, cu numere cadastrale xxxxxx, xxxxx, xxxxx, amplasate în
s. Păulești, r. Călărași, cât și constatarea faptului că bunul imobil constituit din teren
pentru construcții, cu număr cadastral xxxxx și construcțiile amplasate pe acesta, cu
numere cadastrale xxxxx, xxxxx, xxxxx, situate în s. Păulești, r. Călărași, au fost
dobândite în timpul căsătoriei reclamantei cu pârâtul, de la Margina (Harea) Larisa
în rezultatul încheierii unui contract de vânzare-cumpărare la data de 19 noiembrie

2009, precum și încasarea de la pârâtul Ciotu Vitalie a tuturor cheltuielilor de judecată pe care le va suporta pe parcursul acestui proces.

În motivarea acțiunii, Ciotu Aliona a indicat că a încheiat căsătoria cu Ciotu Vitalie la 18 iunie 2006. Evenimentul a fost înregistrat și trecut în registrul actelor de stare civilă la Primăria s. Păulești, r. Călărași, iar din căsătorie s-au născut doi copii, care se află la întreținerea ei.

Pe parcursul căsătoriei cu pârâtul, au cumpărat casă de locuit situată în s. Păulești, r. Călărași.

Fiind la muncă peste hotarele țării, a transmis pârâtului suma de 2 000 euro pentru cumpărarea casei, bani care au fost transmiși ulterior copârâtei Margina Larisa.

A menționat că, datorită muncii prestate de ultima peste hotarele țării, au reușit să acumuleze averea de care dispun la moment, precum și asigurarea bunăstării familiei.

La 3 mai 2019, căsătoria încheiată între reclamantă și pârât a fost desfăcută.

Dorind să revină în Republica Moldova să locuiască în casa procurată a constatat că, între Ciotu Vitalie și Margina Larisa, de fapt a fost încheiat un contract de donație și nu un contract de vânzare-cumpărare.

La 16 martie 2021 reclamanta a depus cerere de concretizare a pretențiilor, prin care a invocat că, între Ciotu Aliona și Ciotu Vitalie a existat o înțelegere prealabilă privitor la procurarea casei de locuit situată s. Păulești r. Călărași cu suprafața de 55 m.p, care ulterior a fost demolată și a fost construită o casă nouă cu suprafața de 200 m.p., din banii munciți și transmiși de peste hotarele țării de către reclamanta Ciotu Aliona.

Prin hotărârea din 9 septembrie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași, s-a admis cererea de chemare în judecată concretizată depusă de Ciotu Aliona împotriva lui Ciotu Vitalie și Harea (Margina) Larisa, intervenient accesoriu notarul Cheșcu Hristofor, cu privire la declararea nulității absolute a actului juridic, constatarea încheierii contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil, constatarea faptului dobândirii bunului imobil de soț în timpul căsătoriei și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a constatat nulitatea contractului de donație nr.10978 încheiat la 19 noiembrie 2009 între donatorul Harea Larisa și donatarul Ciotu Vitalie, privind donația:- casei de locuit, cu suprafața la sol de 55 m.p., cu număr cadastral xxxxx, cu toate construcțiile auxiliare: anexă, verandă, scară, - saraiului, cu suprafața de 17, 3 m.p., cu număr cadastral xxxxx, - saraiului, cu suprafața de 10, 1 m.p., cu număr cadastral xxxxx, subsol, poartă, gard și - a terenului aferent cu suprafața de 0, 0567 ha, cu număr cadastral xxxxx, toate situate în s. Păulești, r. Călărași.

S-a constatat faptul încheierii la data de 19 noiembrie 2009, între Harea Larisa și Ciotu Vitalie, a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil constituit din:- casă de locuit, cu suprafața la sol de 55 m.p., cu număr cadastral xxxxx, cu toate construcțiile auxiliare: anexă, verandă, scară, - sarai, cu suprafața de 17, 3 m.p., cu număr cadastral xxxxx, - sarai, cu suprafața de 10, 1 m.p., cu număr cadastral xxxxx, subsol, poartă, gard și - terenul aferent cu suprafața de 0, 0567 ha, cu număr cadastral xxxxx, toate situate în s. Păulești, r. Călărași.

S-a constatat faptul dobândirii la data de 19 noiembrie 2009, de către Ciotu Vitalie, în timpul căsătoriei încheiate cu Ciotu Aliona, a bunului imobil constituit din:- casă de locuit, cu suprafața la sol de 55 m.p., cu număr cadastral xxxxx, cu

toate construcțiile auxiliare: anexă, verandă, scară, - sarai, cu suprafața de 17, 3 m.p., cu număr cadastral xxxxx, - sarai, cu suprafața de 10, 1 m.p., cu număr cadastral xxxxx, subsol, poartă, gard și - terenul aferent cu suprafața de 0, 0567 ha, cu număr cadastral xxxxx, toate situate în s. Păulești, r. Călărași.

S-a încasat de la Ciotu Vitalie, în beneficiul Ciotu Alionei, suma de 810,11 lei, cu titlu de cheltuieli de judecată, sub forma taxei de stat achitată de reclamantă pentru înaintarea acțiunii.

La 17 septembrie 2021, Ciotu Vitalie a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând casarea ei, cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Ciotu Vitalie și s-a menținut hotărârea din 9 septembrie 2021 a Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași.

În motivarea deciziei emise, Colegiul instanței de apel a conchis că este întemeiată concluzia primei instanțe că, intenția reală a lui Ciotu Vitalie a fost de a ascunde actul juridic avut în vedere de către părți la momentul încheierii contractului de donație nr. 10978 din 22 iunie 2002, iar intenția părților ce au încheiat contractul de donație a avut o reprezentare falsă, urmărindu-se de fapt aplicarea eventuală unui alt regim juridic în raport cu bunul imobil dobândit, reieșind din relațiile de căsătorie și calitatea de soți a reclamantei și a pârâtului la momentul respectiv, la 19 noiembrie 2009, având scopul ca acest imobil să cadă sub incidența proprietății personale.

Instanța de apel a apreciat ca fiind corectă și întemeiată concluzia primei instanțe că potrivit alegațiilor pârâtului Ciotu Vitalie, este contrară principiilor logico-juridice încheierea suplimentară a actului juridic avut în vedere de părți, cu respectarea formei scrise și a celei autentice reieșind din obiectul contractului, care nu ar asigura scopul simulării, ar deconspira adevăratele intenții a părților contractante și ar lipsi părțile de avantajele simulării care le-au determinat inițial, cu rea-credință, în raport cu terții, să prezinte o altă realitate juridică decât realitatea faptică obiectivă.

În această ordine de idei, instanța de apel a considerat că declarațiile pârâtei Harea Larisa, precum și a martorilor nu au fost combătute prin nici un mijloc de probă de către Ciotu Vitalie, prin urmare, instanța de apel a reținut criticile acestuia ca fiind declarative, care nu corespund realității, stabilind indubitabil caracterul simulat al contractului de donație nr. 10972 la 19 noiembrie 2009.

În consecință, în viziunea Colegiului, instanța de fond corect a dispus anularea contractului de donație, invocând nulitatea absolută determinată de normele art. 221 alin. (2) din Codul civil, ca urmare a constatării caracterului simulat al tranzacției încheiate între Harea Larisa pe de o parte și Ciotu Vitalie pe de altă parte.

Cu referire la pretenția înaintată de reclamantă privind constatarea faptului încheierii la data de 19 noiembrie 2009, de către Harea Larisa și Ciotu Vitalie, a contractului de vânzare-cumpărare a bunului imobil, a reținut ca fiind incidente prevederile art. 221 alin. (2) din Codul civil (în redacția din 22 iunie 2002), care prevede că, referitor la actul juridic avut în vedere de părți se aplică regulile respective. Corespunzător, reieșind din constatarea faptului încheierii unui contract de vânzare-cumpărare, avut în vedere de către Harea Larisa și Ciotu Vitalie, în sensul prevederilor art. 666-668 și art. 827 din Codul civil, corect a fost admisă pretenția reclamantei în sensul dat, ce derivă din obligația subsecventă a instanței, în cazul aplicării instituției nulității absolute a actului juridic simulat, să determine

natura actului juridic avut în vedere de părți, conținutul și întinderea drepturilor și obligațiilor care rezidă în acest act juridic, inclusiv măsura în care a fost sau nu executat contractul avut în vedere de părți, pe cale de consecință, urmând să admită acțiunea în partea dată.

Prin urmare, reieșind din faptul juridic de dobândire la data de 19 noiembrie 2009, de către Ciotu Vitalie, în timpul căsătoriei încheiate cu Ciotu Aliona, a bunului imobil constituit de referință, care s-a constatat a fi unul simulat, fiind afectat de nulitate absolută, cât și desfacerea ulterioară a căsătoriei încheiate între Ciotu Aliona și Ciotu Vitalie, în temeiul hotărârii definitive a Judecătoria Călărași la 3 mai 2019, a constat că, bunului imobil constituit din:- casă de locuit, cu suprafața la sol de 55 m.p., cu număr cadastral xxxxx, cu toate construcțiile auxiliare: anexă, verandă, scară, - sarai, cu suprafața de 17, 3 m.p., cu număr cadastral xxxxx, - sarai, cu suprafața de 10, 1 m.p., cu număr cadastral xxxxx, subsol, poartă, gard și - terenul aferent cu suprafața de 0, 0567 ha, cu număr cadastral xxxxx, toate situate în s. Păulești, r. Călărași, a fost dobândit de către cumpărătorul Ciotu Vitalie în timpul căsătoriei cu Ciotu Aliona, fiind astfel întemeiată pretenția reclamantei în sensul dat.

În consecință, Colegiul instanței de apel a constat că, argumentele invocate în apel de către apelant poartă un caracter declarativ și nu corespund realității, concluzia primei instanțe în acest sens fiind bazată pe normele de drept material aplicabile speței, pe probe concludente, utile și pertinente și corespunde prevederilor legislației în vigoare, care a cercetat pertinent probele administrate la materialele cauzei, concluziile acesteia fiind formulate pe baza unei conjuncturi logice, precum și corect a soluționat litigiul dat. Iar, apelantul în apelul depus nu a invocat nici un argument care ar putea răsturna concluzia dată de instanța de fond.

La 27 iulie 2022, Ciotu Vitalie a declarat recurs împotriva deciziei din 13 aprilie 2022 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi, prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

În motivarea recursului a invocat că decizia este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată în baza temeiurilor de recurs prevăzute de art. 432 alin. (2) lit. b), c) și (4) din Codul de procedură civilă.

La concret, consideră că instanțele de judecată nu au examinat cauza sub aspect multiaspectual, nu a dat apreciere corectă probelor administrate și au interpretat și aplicat eronat prevederile art. 210, 211 și 688 din Codul civil, ceea ce a dus la adoptarea unei soluții greșite.

A menționat că intimata nu a probat temeiurile pe care le invocă în sprijinul pretențiilor sale.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Materialele cauzei atestă că copia deciziei integrale a instanței de apel a fost expediată părților la 13 iulie 2022, prin intermediul poștei terestre (vol. II, f.d.210), însă dovada legală de recepționare a acesteia de către recurent sau reprezentant, lipsește. Din acest motiv, Colegiul consideră recursul depus la 27 iulie 2022 prin intermediul poștei, declarat în termen.

În conformitate cu art. din 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Copia cererii de recurs a fost expediată intimaților la 17 august 2022. Însă până la data examinării admisibilității recursului declarat, referințe nu au fost depuse.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Astfel, instanța de recurs reține că examinarea chestiunii privind admisibilitatea recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, nu constituie temei de casare a deciziei recurate, or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Colegiul reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanța de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural, și anume, dacă se invocă că instanța judecătorească a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Codul de procedură civilă, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanța de judecată nu este absolut. Există limitări implicit admise [cauza Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85).

Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 CEDO procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (a se vedea Botten împotriva Norvegiei, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (Helmens împotriva Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului.

Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse, Colegiul consideră că recursul declarat de Ciotu Vitalie, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se declară inadmisibil recursul înaintat de Ciotu Vitalie.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecătorii

Galina Stratulat

Victor Burduh